

Nr 129.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre daglönaren vid marinens centrala beklädnadsverkstad Carl Johan Jonasson; given Stockholms slott den 6 mars 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1925.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Hansson, anför:

Enligt kungörelsen den 25 november 1910 (nr 130, sid. 6), angående pensionering av de vid marinen anställda förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare, erfordras för rätt att komma i åtnjutande av pension enligt kungörelsen dels en tjänstetid av minst 25 år och dels att antingen hava uppnått 65 levnadsår eller efter uppnådda 60 levnadsår befinnas vara på grund av försvagat hälsotillstånd eller nedsatta krafter mindre tjänlig till arbete vid marinen eller ock efter uppnådd levnadsålder av 55 år befinnas

av behörigen styrkt sjukdom vara för framtiden oförmögen till utförande av arbete därstädes. Enligt kungörelsen den 24 augusti 1920 (nr 645) utgör pensionen för daglönare, som pensioneras efter den 30 juni 1920, vid en tjänstetid av 25 år, för förman och sjukvaktare 600 kronor samt för annan daglönare 500 kronor, vartill kommer förhöjning intill viss gräns av nämnda pensionsbelopp med 20 kronor för varje fullt tjänstår därutöver.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, den 3 juni 1924 dagtecknad skrift har *försvarsverkens civila personals förbund* gjort framställning om beredande av pension åt förre skomakeriarbetaren vid marinens centrala beklädnadsverkstad i Karlskrona Carl Johan Jonasson, oaktat han icke innehade den för pensions erhållande föreskrivna tjänstetid.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Jonasson är född den 21 januari 1860; att han varit anställd såsom skomakeriarbetare vid beklädnadsverkstaden från och med den 15 maj 1908 till och med den 31 mars 1924 eller omkring 16 år; att han sistnämnda dag avskedats på grund av driftsinskränkning vid verkstaden; samt att han vid avskedet erhållit vitsord om mycket gott uppförande och mycket god arbetskunnsighet.

Av ett för Jonasson den 5 maj 1924 utfärdat läkarintyg inhämtas vidare, att han lider av hjärtsjukdom samt av nervinflammation i vänstra underarmen i följd varav han för framtiden är mindre arbetsförför.

Stationsbefälhavaren vid flottans station i Karlskrona har i avgivet yttrande erinrat, hurusom 1922 års riksdag, med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 29 därom framställda förslag, beviljat vissa avkortade pensioner till åtskilliga f. d. daglönare vid flottans varv i Stockholm, vilka, ehuruval vid avskedet fyllde 65 år, endast tjänat kronan så kort tid som omkring 15 à 16 år (riksdagens skrivelse nr 302, punkt 19). Då Jonasson varit i tjänst nära 16 år och han vid avskedet, som erhöles på grund av driftsinskränkning vid beklädnadsverkstaden, uppnått en levnadsålder, som med endast omkring 10 månader understeg 65 år, syntes det stationsbefälhavaren, i betraktande jämväl av det för Jonasson utfärdade läkarintyget, att skäl förelåge att hos riksdagen utverka pension åt Jonasson. I överensstämmelse med riksdagens omförmålda beslut ansåge stationsbefälhavaren, att pensionsbeloppet borde bestämmas till 350 kronor årligen.

I utlåtande den 10 juli 1924 har *marinförvaltningen* förklarad sig instämma i vad stationsbefälhavaren sålunda föreslagit.

Statskontoret, som den 29 augusti 1924 avgivit utlåtande i ärendet, har framhållit, att då Jonasson uppnått 60 levnadsår samt, enligt vad förberörda läkarintyg utvisade, på grund av försvagat hälsotillstånd finge anses vara mindre tjänlig till arbetare vid marinen, han med avseende å levnadsålder uppfyllde de villkor, som för erhållande av pension stadgades i ovannämnda kungörelse den 25 november 1910. Då han däremot endast kunde räkna

16 tjänstår, medan det för erhållande av pension erfordrades 25 tjänstår, vore han ej berättigad att vid avsked komma i åtnjutande av pension. Såsom stationsbefälhavaren erinrat, hade dock pension vid flera tillfällen tillerkänts uttjänta daglönare, som vid avsked från tjänst ej uppfyllt föreskrivet villkor beträffande tjänstårens antal. Emellertid vore att märka, att pension ej ansetts böra utverkas i andra fall än då ömmande omständigheter föreläggat, såsom då vederbörande helt eller delvis saknat tillgångar för sitt uppehälle. Statskontoret anförde vidare, att stationsintendenten vid flottans station i Karlskrona i en statskontoret tillhandakommen skrivelse meddelat, att Jonasson vore ägare av en till 19,000 kronor bevillningstaxerad fastighet, vilken dock enligt vad Jonasson själv uppgivit vore intecknad för 13,000 kronor, att inkomsterna av fastigheten efter avdrag av räntor, skatter, brandförsäkringar, renhållning m. m. uppginge till 1,200 kronor för år, men att så stor avkastning av fastigheten icke i medeltal kunde beräknas, då reparationer å fastigheten ofta till rätt avsevärda belopp måste utföras. Härjämte hade stationsintendenten upplyst, att Jonasson hade arbete, varå han kunde förtjäna 5 à 6 kronor om dagen, vilket arbete dock vore mera tillfälligt, så att Jonasson ibland endast hade sysselsättning en dag i veckan, ibland två och tre dagar, och komme Jonasson säkerligen att till vintern, då arbetstillgången minskades inom skomakeriyrket, få svårt att erhålla något som helst arbete i sitt yrke. Jonasson kunde således icke anses vara medellös, men då skillnaden mellan det belopp, vartill hans fastighet vore bevillningstaxerad och det belopp, för vilket densamma vore intecknad, endast uppginge till 6,000 kronor, kunde Jonasson icke anses för framtiden hava en ekonomiskt tryggad ställning. Vid sådant förhållande funne statskontoret det vara med billighet överensstämmande, att något årligt understöd av statsmedel bereddades honom; och förklarade statskontoret sig intet hava att erinra mot det av stationsbefälhavaren i sådant avseende föreslagna belopp, 350 kronor årligen.

Såsom statskontoret framhållit, torde Jonasson på grund av innehållet utav det för honom utfärdade läkarintyget visserligen kunna anses uppfylla med avseende å levnadsålder stadgade villkor för åtnjutande av pension, men han innehar däremot icke härför föreskrivet antal tjänstår. Emellertid har tidigare i ett flertal fall pension tillerkänts daglönare med lika antal tjänstår som Jonasson. Ehuru Jonassons ekonomiska förhållanden icke kunna anses särskilt ömmande, vill jag dock på av statskontoret anført skäl tillstyrka, att Jonasson kommer i åtnjutande av någon pension av statsmedel för sin återstående levnad. I enlighet med myndigheternas förslag torde pensionen böra bestämmas till 350 kronor för år, att utgå från och med den 1 april 1924 samt bestridas från allmänna indragningsstaten.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

*Departements-
chefen.*

att förre daglönaren vid marinens centrala beklädnadsverkstad i Karlskrona Carl Johan Jonasson må från och med den 1 april 1924 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 350 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Tor Ericsson-Årje.